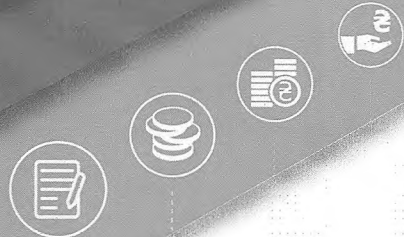


Міністерство освіти і науки України
ННБК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Вінницька обласна державна адміністрація
Антимонопольний комітет України
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» НААН України
Національний університет біоресурсів та природокористування України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Державний університет «Житомирська політехніка»
Житомирський національний агроекологічний університет
Тернопільський національний економічний університет
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету
Спілка аудиторів України
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України



ПРОГРАМА

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Проблеми облікового,
контрольного
та аналітичного
забезпечення
в системі управління**

14-15 листопада 2019 року
м. ВІННИЦЯ

ВНАУ



Цуркан Анна Олегівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Облікове забезпечення операцій з кредитування в комерційних банках: проблеми та перспективи їх вирішення»

Шмайлюк Інна Вадимівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Облікове забезпечення управління інноваційно-інвестиційним процесом на підприємстві»

Шоломіцька Іванна Андріївна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Актуальні проблеми проведення інвентаризації у сільськогосподарських підприємствах»

Юсупова Богдана Владиславівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості формування облікової політики підприємства з метою оптимізації оподаткування»

СЕКЦІЯ 2

Трансформація економічного контролю і аналізу в умовах адаптації до тенденцій міжнародної практики (ауд. 1206)

Керівник секції: Шевчук Олена Дмитрівна, к.е.н., доцент кафедри аудиту та державного контролю Вінницького національного аграрного університету

Гавриленко Микола Миколайович, Генеральний директор АТ «Укртрансінфга»

«Оцінка стану та перспектив вітчизняного нафтогазового сектору»

Гуцilenко Оксана Олександрівна, к.е.н., доцент, завідувач кафедри аудиту та державного контролю

«Державне регулювання та контроль якості органічної продукції»

Дичок Іван Йосипович, завідувач агрономічного та облікового відділення Чернятинського коледжу Вінницького національного аграрного університету
«Вдосконалення інформаційного забезпечення визначення фінансових результатів і відображення їх у звітності»

Козаченко Анна Юрійвна, к.е.н., старший викладач кафедри аудиту та державного контролю

«Організація внутрішнього контролю невиробничих витрат на підприємствах»

Мулик Тетяна Олексіївна, к.е.н, доцент, завідувач кафедри аналізу та статистики

«Оцінка інвестиційної діяльності підприємств України: стан та перспективи розвитку»

Мулик Ярославна Ігорівна, к.е.н., доцент кафедри аудиту та державного контролю

«Особливості організації фінансового контролю з ціллю забезпечення економічної безпеки»

Павлюк Микола Миколайович, аспірант Вінницького національного аграрного університету

«Економічний контроль і аналіз продукції тваринництва в умовах адаптації до тенденцій міжнародної практики»

Петриченко Олександр Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри аналізу та статистики

«Аналіз виробництва молока в Україні: стан та перспективи»

Томашук Інна Вікторівна, асистент кафедри аналізу та статистики

«Аналіз фінансового стану та інвестиційного потенціалу Вінницької області»

Томчук Олена Феліксівна, к.е.н., доцент кафедри аналізу та статистики

«Управлінський аналіз: поняття, принципи та основні елементи»

Фабіянська Вікторія Юхимівна, к.е.н., доцент кафедри аудиту та державного контролю

«Комерційна пропозиція аудиторської фірми щодо аудиту фінансової звітності: фактори впливу та методика підготовки»

Федоришина Лідія Іванівна, к.і.н., доцент кафедри аналізу та статистики

«Методичні підходи до управлінського аналізу»

Чудак Ліна Анатоліївна, к.е.н., старший викладач кафедри аудиту та державного контролю

«Податкові ризики у адмініструванні податків»

Шевчук Олена Дмитрівна, к.е.н., доцент кафедри аудиту та державного контролю

«Сучасні особливості податкового контролю в Україні»

Авдєєва Юлія Максимівна, студентка магістратури факультету обліку та аудиту

«Особливості забезпечення контролінгу витрат підприємства в сучасних умовах господарювання»

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ



К.е.н., доцент кафедри аудиту та державного контролю Гуцаленко О.О.

ОСНОВНІ ҐРУНТОВІ РЕСУРСИ ЄВРОПИ В СИСТЕМІ WRB (WORLD REFERENCE BASE)

- Albeluvisols: Acid soils with bleached topsoil material tonguing into the subsoil
- Arenosols: Soils developed in quartz-rich, sandy deposits such as coastal dunes or deserts
- Cambisols: Young soils with moderate horizon development
- Cryosols: Soil influenced by permafrost or cryogenic processes
- Gleysols: Soils saturated by groundwater for long periods
- Histosols: Organic soils with layers of partially decomposed plant residues
- Andosols: Young soils developed in porous volcanic deposits
- Calcisols: Soils with significant accumulations of calcium carbonate
- Chernozems: Dark, fertile soils with organic-rich topsoil
- Fluvisols: Stratified soils, found mostly in floodplains and tidal marshes
- Gypsisols: Soils of dry lands with significant accumulations of gypsum
- Kastanozems: Soils of dry grasslands with topsoil that is rich in organic matter
- Leptosols: Shallow soils over hard rock or extremely gravelly material
- Luvissols: Fertile soils with clay accumulation in the subsoil
- Phaeozems: Dark, moderately-leached soils with organic rich topsoil
- Vertisols: Heavy clay soils that swell when wet and crack when dry
- Podzols: Acid soils with subsurface accumulations of iron, aluminium and organic compounds
- Regosols: Young soils with no significant profile development
- Solonchaks: Soils with salt enrichment due to the evaporation of saline groundwater
- Solonetz: Alkaline soils with clayey, prismatic-shaped aggregates and a sodium-rich subsurface horizon
- Stagnosols: Soils with stagnating surface water due to slowly permeable subsoil
- Technosols: Soils containing significant amounts of human artefacts or sealed by impermeable material
- Umbrisols: Young, acid soils with dark topsoil that is rich in organic matter
- Planosols: Soils with occasional water stagnation due to an abrupt change in texture between the topsoil and the subsoil than impedes drainage



Source : European Environment Agency (EEA) / CC BY 2.5

Grands types de sols en Europe, selon le référentiel WRB

Україна володіє 1/10 запасів чорнозему у світі. Він займає близько 44% території країни

Харківська
Черкаська



Вінницька
Кіровоградська
Хмельницька
Івано-Франківська
Тернопільська
Полтавська



Органік
Стандарт

Обсяги імпорту органічної с.-г. продукції в ЄС (за країною походження)

#	Країна	Обсяг, тонн	%
4	Україна	266 741	8,2
14	Молдова	55.392	1,7
15	Казахстан	50.250	1,5
21	Росія	34.069	1,0
68	Азейбарджан	966	<0,1
69	Узбекистан	949	<0,1
70	Білорусь	942	<0,1
77	Грузія	377	<0,1
84	Вірменія	180	<0,1
99	Киргизстан	49	<0,1

Джерело даних система TRACES

www.organicstandard.com.ua



Органік
Стандарт

Топ 10 країн-імпортерів української органічної продукції

	Країна	Обсяг, тонн (оціночний)	Вартість, тис. євро (оціночна)
1	Нідерланди	75 000	20 000
2	Німеччина	51 000	24 000
3	Литва	31 000	6 000
4	Австрія	22 000	11 000
5	Італія	21 000	8 500
6	Франція	13 000	6 000
7	Велика Британія	9 000	2 000
8	Данія	9 000	2 200
9	Польща	7 000	7 000
10	Румунія	7 000	3 000
	Всього:	265 000	95 000



Органік
Стандарт

Обсяги імпорту органічної с.-г. продукції в ЄС з України

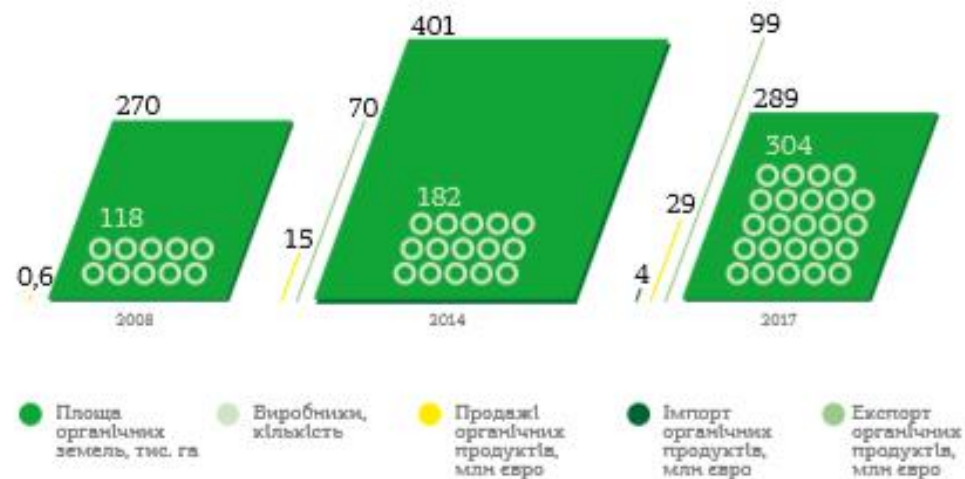
	Категорії продуктів (згідно CN кодів)	Обсяг, тонн	%
1	Зернові, за виключенням пшениці та рису	114 201	42,8
2	Пшениця	75 971	28,5
3	Насіння і плоди олійних культур, за виключенням сої	28 773	10,8
4	Соя	13 269	5,0
5	Фрукти, свіжі та сушені	12 955	4,9
6	Фруктові соки	5 947	2,2
7	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості	3 922	1,5
8	Овочі, свіжі, охолоджені або сушені	3 552	1,3
9	Макуха/шрот	2 564	1,0
10	Інше	5 586	2,1
	Всього:	266 741	100

Джерело даних система TRACES

www.organicstandard.com.ua

 AgroPolit.com
ТАРНА АГРОПОЛІТИКА

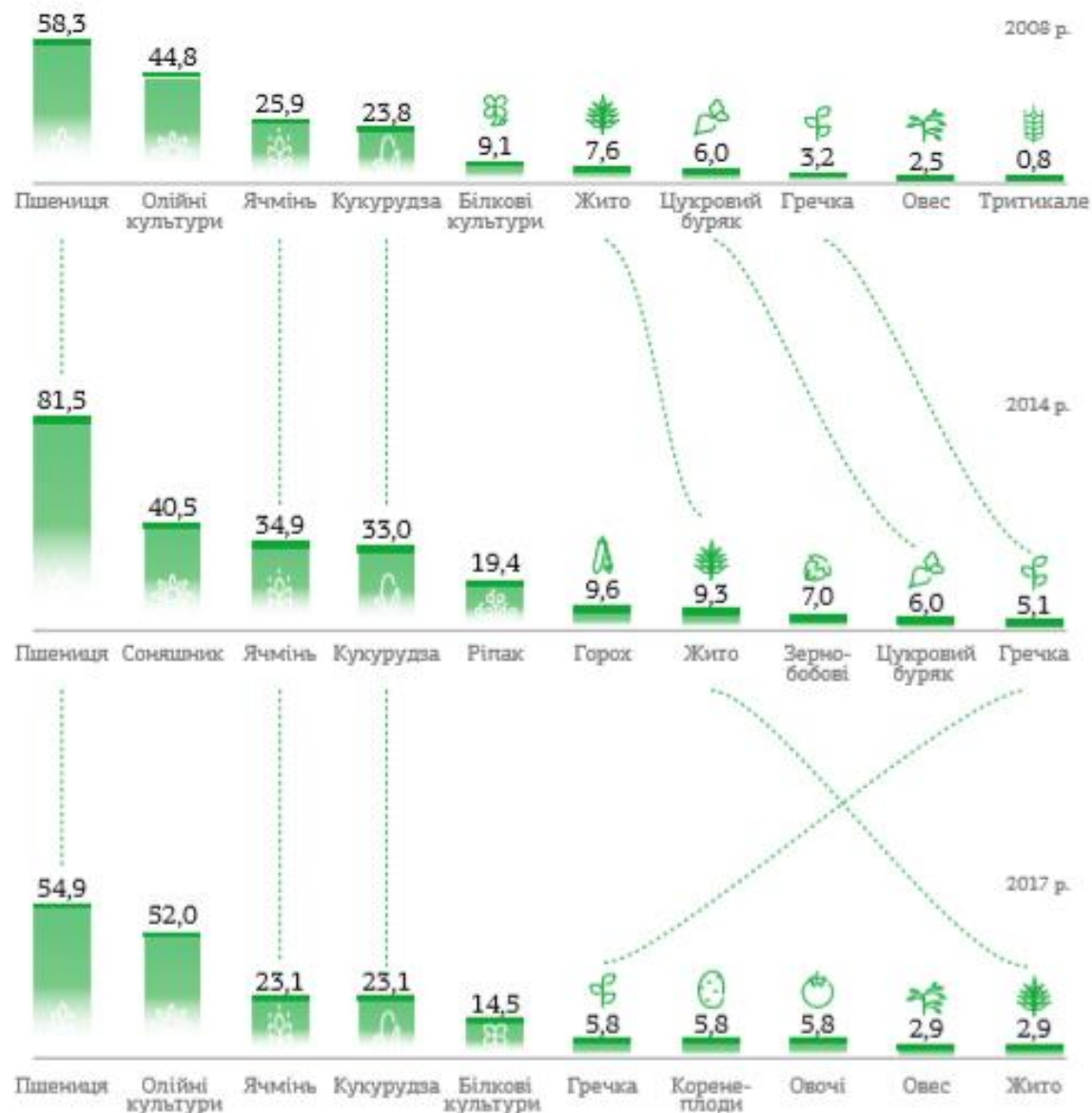
Ключові показники ринку органічного виробництва в Україні, 2008-2017 рр.



ТОП-10 агрокомпаній України за площею органічних земель, 2018 р., тис. га



ТОП-10 культур за площею органічних посівів, 2008-2017 рр., тис. га



Дозволяється	Заборонено
Пестициди <u>рослинного та тваринного походження</u> (сертифікованих, дозволених для органічного виробництва), захист природних хижаків (комах, птахів, комахоїдних ссавців)	Синтетичні пестициди, гербіциди, інсектициди, інша с/г хімія
Сівозміни, пермакультурні технології Мікроорганізми (біоконтроль шкідників, хвороб), попереджати ущільнення і ерозію ґрунтів	Виснажувати землю, знищувати біоту,
Добрива натуральні (компост, перегній), біодинамічні препарати, сидерати, мульчування, та натуральні поліпшувачі ґрунту. Гумус. Годувати ґрунт, а не рослини!	Синтетичні мінеральні азотні добрива, гідропоніка
Стійкі сорти. Районовані сорти	ГМ-технології, опромінювання, нано-технології
Переробка: мінімум 95% інгредієнтів продукту харчування мають бути органічного (цілісного) походження, сертифікат	Більше 5% інгредієнтів не мають органічний сертифікат

ОРГАНІЧНЕ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО



ПЕРЕВАГИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ

НА ПОЛІ



- синтетичні добрива
- пестициди
- гербіциди
- інших штучні речовини та ГМО

У ТВАРИННИЦТВІ



- використання гормонів росту, лактації
- генно-модифікованих кормів та синтетичних домішок у корми
- утримування тварин у не гуманних умовах

ПРИ ПЕРЕРОБЦІ ПРОДУКЦІЇ



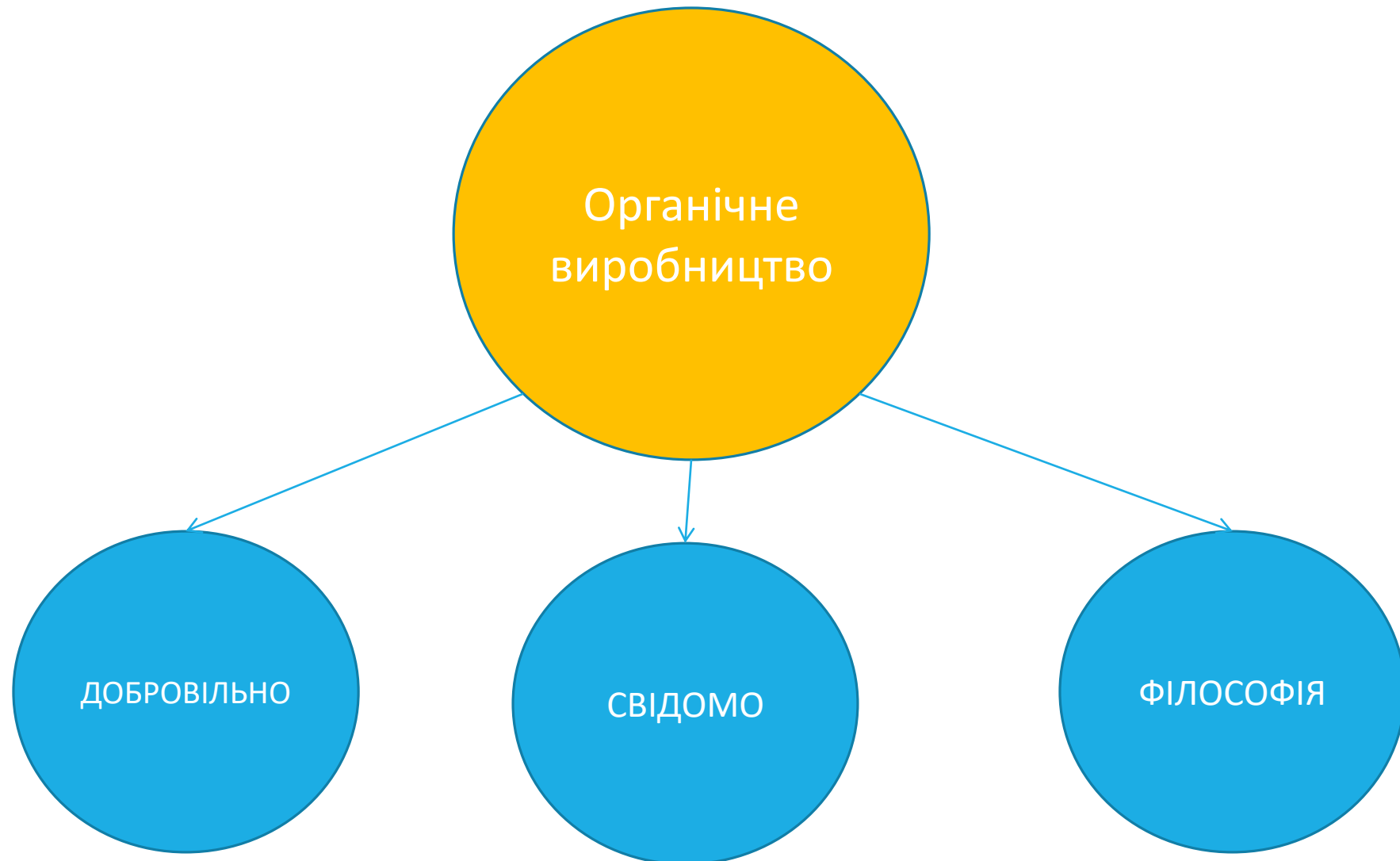
- використання синтетичних домішок: консервантів, стабілізаторів, барвників, ароматизаторів, поліпшувачів смаку

ОРГАНІЧНИЙ ПРОДУКТ (ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ)

- Висока собівартість і, як наслідок, висока ціна навіть при малій рентабельності.
- Низький рівень платоспроможності населення робить органічний продукт малодоступним для споживання.
- Велика кількість населення не довіряє напису “**органік**” через необізнаність і нерегульованість та незахищеність державою.



Органічна сертифікація. 1 крок: НАМІР



Органічна сертифікація.

2 крок: Стандарт



Закон Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції



Міжнародні стандарти



Національні стандарти



Приватні стандарти

Органічна сертифікація. 3 крок: Первинний аудит








Аудит можливостей господарства стати органічним

1. Обрати вид діяльності (тваринництво, рослинництво, переробка, заготівля дикоросів, бджільництво, аквакультура)
2. Визначитися з землею (формою власності та об'ємом) чи територією на якій будуть впроваджуватися стандарти органічного виробництва
3. Проаналізувати ризики з економічної чи господарської діяльності зайнятися органічним виробництвом
Наприклад: дорого в 1000 вуликах змінити пластикові рамки, недостатній банк землі в компанії, компанія вже вирощують такий же неорганічний продукт, недостатній об'єм органічних кормів на ринку)
4. Знайти рішення для цих ризиків і зрозуміти термін перехідного періоду
5. Об'єктивно зрозуміти вартість щорічної сертифікації та консалтингових послуг

Органічна сертифікація.

4 крок: Орган сертифікації

Лого	Назва	Країна
 Органік Стандарт	Органік Стандарт	Україна
	Ecoglobe	Вірменія
	Istituto Certificazione Etica e Ambientale	Італія
	Bioagricert S.r.l.	Італія
	Lacon GmbH	Німеччина
	CERES Certification of Environmental Standards GmbH	Німеччина
	Kiwa BCS Öko-Garantie GmbH	Німеччина
	Control Union Certifications	Нідерланди

Лого	Назва	Країна
	Suolo e Salute srl	Італія
	Agreco R.F. Göderz GmbH	Німеччина
	Ecocert SA	Франція
	Bio.inspecta AG	Швейцарія
	A CERT European Organization for Certification S.A	Греція
	Valsts SIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs"	Латвія
	CCPB Srl	Латвія
	Letis S.A	Аргентина

Орган сертифікації повинен бути обов'язково акредитований під конкретний стандарт

В Україні діє
18 недержавних
міжнародно
акредитованих
органів
сертифікації
органічного
виробництва,
включених до
офіційного
Переліку,
затвердженого
Комісією ЄС
(Постанова (ЄС)
№ 1235/2008 від
08.12.2008).

№	Назва органу сертифікації	Країна	Код органу сертифікації	Сфера сертифікації					
				A	B	C	D	E	F
1	CCPB Srl www.ccpb.it	Італія/ <i>Italy</i>	UA-BIO-102	*	*	-	*	*	-
2	Organik Стандарт (Organic Standard) www.organicstandard.com.ua	Україна/ <i>Ukraine</i>	UA-BIO-108	*	*	*	*	*	*
3	Ecoglobe www.ecoglobe.am	Вірменія/ <i>Armenia</i>	UA-BIO-112	*	*	-	*	-	-
4	Istituto Certificazione Etica e Ambientale (ICEA) www.icea.info	Італія/ <i>Italy</i>	UA-BIO-115	*	-	-	*	-	-
5	Bioagricert S.r.L. www.bioagricert.org	Італія/ <i>Italy</i>	UA-BIO-132	*	-	-	*	-	-
6	Lacon GmbH www.lacon-institut.com	Німеччина/ <i>Germany</i>	UA-BIO-134	*	-	-	-	-	-
7	Letis S.A. www.letis.org	Аргентина/ <i>Argentina</i>	UA-BIO-135	*	-	-	*	-	-
8	Albinspekt www.albinspekt.com	Албанія / <i>Albania</i>	UA-BIO-139		*				
9	CERES Certification of Environmental Standards GmbH www.ceres-cert.com	Німеччина/ <i>Germany</i>	UA-BIO-140	*	*	-	*	-	-
10	Kiwa BCS Öko-Garantie GmbH www.kiwabcs-eko.com	Німеччина/ <i>Germany</i>	UA-BIO-141	*	-	-	*	*	-
11	Control Union Certifications www.certification.controlunion.com	Нідерланди/ <i>Netherlands</i>	UA-BIO-149	*	*	*	*	*	*
12	Suolo e Salute srl www.suoloesalute.it	Італія/ <i>Italy</i>	UA-BIO-150	*	-	-	-	-	-
13	Agreco R.F. Göderz GmbH www.agreco GmbH.de	Німеччина/ <i>Germany</i>	UA-BIO-151	*	-	-	*	-	-
14	Ecocert SA www.ecocert.com	Франція/ <i>France</i>	UA-BIO-154	*	*	-	*	*	-
15	Bio.inspecta AG www.bio-inspecta.ch	Швейцарія/ <i>Switzerland</i>	UA-BIO-161	*	-	-	*	-	-
16	Ekoagros www.ekoagros.lt	Литва/ <i>Lithuania</i>	UA-BIO-170	призупинено / <i>suspended</i>					
17	A CERT European Organization for Certification S.A. www.a-cert.org	Греція/ <i>Greece</i>	UA-BIO-171	*	-	-	*	-	-
18	Valsts SIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs" www.stc.lv	Латвія/ <i>Latvia</i>	UA-BIO-173	*	*	-	*	*	*



**Запровадження
РЕЄСТРУ ОПЕРАТОРІВ,
РЕЄСТРУ ОРГАНІВ СЕРТИФІКАЦІЇ та
РЕЄСТРУ ОРГАНІЧНОГО НАСІННЯ І САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ**

- Надає можливість отримувати актуальну, достовірну інформацію стосовно операторів, органів сертифікації та органічного насіння у відкритому доступі
- Сприятиме налагодженню ефективної системи державного контролю (нагляду) у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.
- Дозволяє перейняти кращі практики країн ЄС у сфері органічного виробництва.

Органічна сертифікація. 5 крок: Заявка та контракт



1. У обраного органу сертифікації отримати заявку
2. Проаналізувати та підготувати самостійно або з консультантом необхідний пакет документів
3. Надіслати заявку в орган сертифікації
4. Погодити всі нюанси комерційної пропозиції
5. Підписати контракт

Органічна сертифікація.

6 крок: Сертифікація

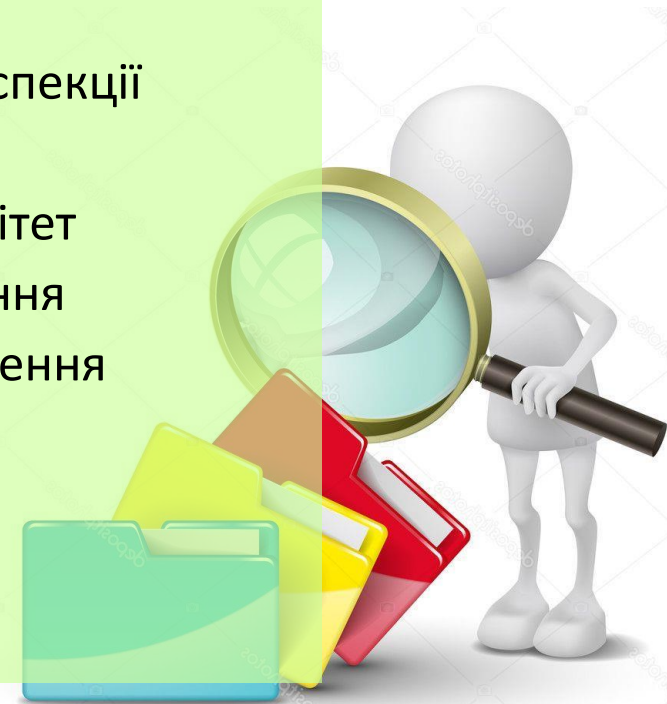
Інспекція

- Огляд виробництва
- Перевірка документації
- Обговорення
- Відбір зразків
- Перевірка невідповідностей з останньої інспекції
- Формування пакету інспекційних документів

→ Інспектор не приймає рішення

Оцінювання

- Перевірка інспекційних документів
- Оцінка результатів інспекції
- Прийняття рішення
- Сертифікаційний комітет
- Сертифікаційне рішення
- Сертифікат (якщо рішення позитивне)
- Підсумкова оцінка
- Інспекційний звіт



Значення сертифікації для учасників органічного ринку

Для виробника	Для споживача
Відокремлення органічних виробників від інших	Відповідність всіх стадій виробництва встановленим вимогам
Доступ до особливого сектору ринку з преміальною ціною	Захист від обману та фальсифікації товару на ринку
Введення спеціальних схем підтримки для сільськогосподарського виробництва	Сприяє побудові законодавчої бази, що надає можливість споживачам впевнено купувати товари

РІЗНОВИДИ СТАНДАРТІВ:

- IFOAM – міжнародна федерація з органічного сільськогосподарського руху;
- Постанова Ради ЄС 834/2007 та Постанова Ради ЄС 2092/91 про органічне виробництво та відповідне маркування сільськогосподарської продукції і продуктів харчування;
- Стандарти органічного сільськогосподарського виробництва та маркування сільськогосподарської продукції і продуктів харчування «БІОЛан» - приватні українські стандарти ;
- Національна Органічна Програма (NOP) – національна органічна програма США;
- Японські сільськогосподарські стандарти (JAS) – національні стандарти Японії;
- Стандарти «Біо Свіс» (Bio Suisse) – приватні стандарти швейцарської Асоціації «Біо Свіс»;
- Деметр – стандарти біодинамічного сільського господарства;
- Внутрідержавні стандарти, постанови, програми і правила (директиви і правові норми).

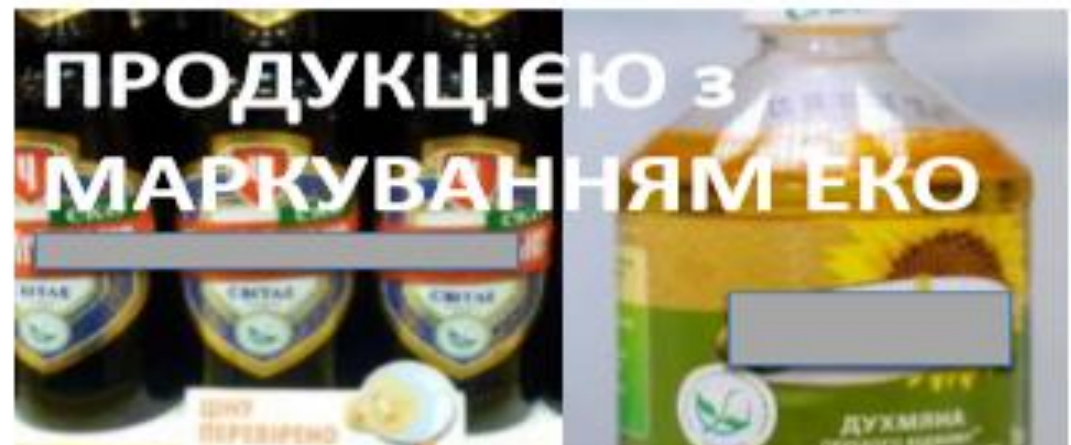
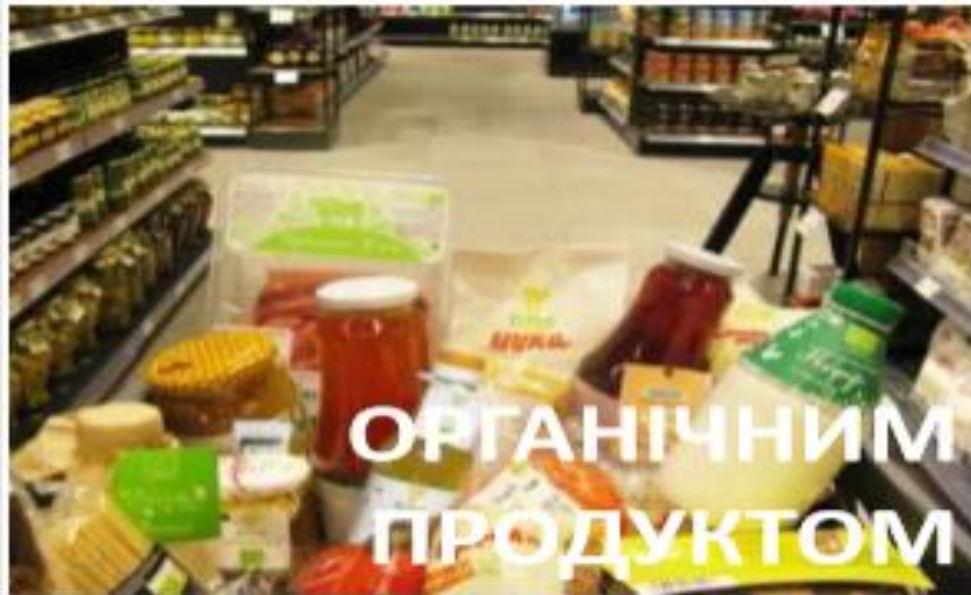
СЕРТИФІКАЦІЯ,
як основна складова гарантійної системи,
ПІДТВЕРДЖУЄ ЯКІСТЬ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ
НА ТРЬОХСТУПЕНЕВОМУ РІВНІ:

ПЕРШИЙ
БЕЗПЕЧНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ (СИСТЕМА НАССР, СТАНДАРТ ISO 22 000, GMP, BRC/IFS)

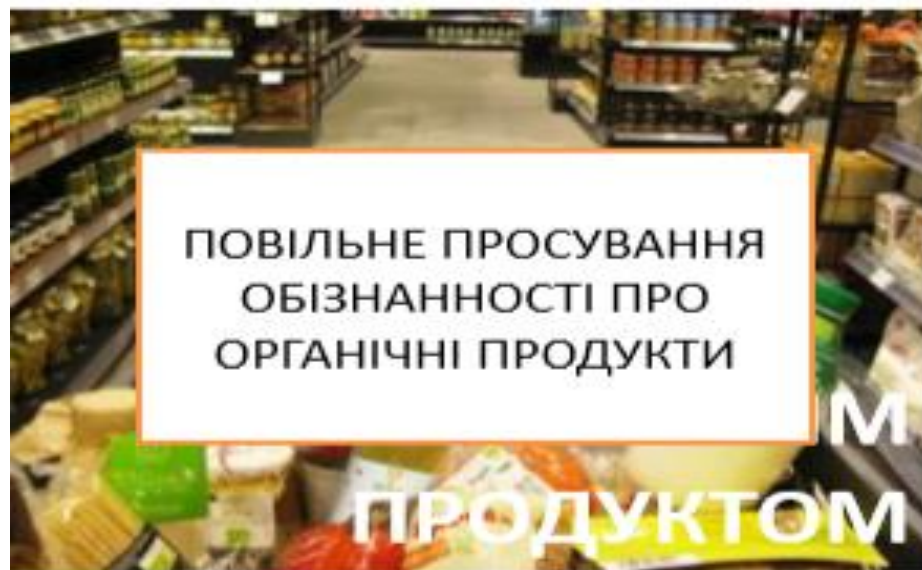
ДРУГИЙ
ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ (СТАНДАРТ ISO 9001-2009)

ТРЕТІЙ
ОРГАНІЧНА ЯКІСТЬ (СТАНДАРТИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА (РЕГУЛЮВАННЯ ЄС, ПРИВАТНІ
СТАНДАРТИ))

БІЛЬШІСТЬ СПОЖИВАЧІВ НЕ ЗНАЮТЬ яка різниця між:



ЧОМУ СПОЖИВАЧІ НЕ ЗНАЮТЬ ЦІЄЇ РІЗНИЦІ



ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА ВИМОГИ ДО ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА, ОБІГУ ТА МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ»

- прийнято 10.07.2018
- введений в дію 02.08.2019

СФЕРА ДІЇ ЗАКОНУ:

регулює відносини у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, що виробляється, перебуває в обігу, ввозиться на митну територію України або вивозиться з неї в митному режимі експорту

не поширюється на виробництво та обіг продукції, призначеної для власного споживання, парфумерно-косметичної продукції та лікарських засобів, продукцію мисливства та рибальства, вилучену із природного середовища

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА ВИМОГИ ДО ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА, ОБІГУ ТА МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ»

ВИЗНАЧАЄ

- повноваження органів виконавчої влади;**
- права та обов'язки суб'єктів ринку органічної продукції;**
- вимоги до виробництва, обігу, маркування та реалізації органічної продукції;**
- сертифікація та органи сертифікації;**

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА ВИМОГИ ДО ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА, ОБІГУ ТА МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ»

МІСТИТЬ ОСНОВНІ ДАНІ

- відкриті реєстри операторів ринку, органів сертифікації, органічного насіння та садивного матеріалу;**
- перелік іноземних органів сертифікації;**
- державний нагляд (контроль) за діяльністю операторів органічного ринку та органів сертифікації;**
- адміністративна відповідальність за порушення законодавства у сфері органічного виробництва у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції**

Інформація про харчові продукти:

1) не повинна вводити споживачів в оману



2) повинна бути точною, достовірною та зрозумілою для споживача



3) не повинна приписувати будь-яким харчовим продуктам, крім природних мінеральних вод та харчових продуктів для спеціальних медичних цілей, властивостей, що сприяють запобіганню чи лікуванню захворювань, або посилатися на такі властивості



НЕДОБРОСОВІСНА РЕКЛАМА

□ Продукт, виробництво якого сертифіковано як органічне



☑ «органічний продукт»

□ Продукт, виробництво якого не сертифіковане як органічне



☒ «органічний продукт»

Реклама будь-якого неорганічного продукту як органічного, у тому числі використання напису **«органічний продукт»** у власних назвах та торговельних марках, вважається недобросовісною рекламою.

Недобросовісна реклама – реклама, яка вводить або може ввести в оману споживачів реклами, завдати шкоди особам, державі чи суспільству внаслідок неточності, недостовірності, двозначності, перебільшення, замовчування, порушення вимог щодо часу, місця і способу розповсюдження. **Закон України «Про рекламу»**

ТЕРМІНИ



Маркування – слова, описи, знаки для товарів і послуг (торговельні марки), графічні зображення або символи, що стосуються харчових продуктів, які розміщуються на будь-якій упаковці, етикетці (стікері), кольєретці, а за відсутності упаковки, у документі або повідомленні, що супроводжують харчовий продукт або посилаються на нього.

Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів».



Маркування – інформація про органічну продукцію, у тому числі державний логотип для органічної продукції, нанесена на етикетку, упаковку, тару, контейнер, контретикетку, кольєретку, ярлик, пробку, листок-вкладиш або на інші елементи упаковки, що супроводжує таку продукцію або посилаться на неї відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.

Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції».

Предмет та мова маркування



Маркування тільки харчових продуктів та кормів!



UA

Інформація про харчові продукти надається державною мовою.

Знаки для товарів і послуг можуть наводитися у маркуванні у тому вигляді, в якому їм надана правова охорона в Україні.

ВЧИМОСЬ ЧИТАТИ ЕТИКЕТКИ



ЯК ВІДРІЗНИТИ ОРГАНІК ВІД
ПСЕВДООРГАНІК

Обов'язкові елементи маркування органічних продуктів

1. Назва харчового продукту;
2. Перелік інгредієнтів;
3. Будь-які інгредієнти або допоміжні матеріали для переробки, які використовуються у виробництві або приготуванні харчового продукту і залишаються присутніми у готовому продукті, навіть у зміненій формі;
4. Кількість певних інгредієнтів або категорій інгредієнтів;
5. Кількість харчового продукту в установлених одиницях вимірювання;
6. Мінімальний термін придатності або дата «вжити до»;
7. Будь-які особливі умови зберігання та/або умови використання (за потреби);
8. Найменування та місцезнаходження оператора ринку харчових продуктів, відповідального за інформацію про харчовий продукт, а для імпортованих харчових продуктів – найменування та місцезнаходження імпортера;
9. Країна походження або місце походження;
10. Інструкції з використання – у разі якщо відсутність таких інструкцій ускладнює належне використання харчового продукту;
11. Для напоїв із вмістом спирту етилового понад 1,2 % об'ємних одиниць – фактичний вміст спирту у напої;
12. Інформація про поживну цінність харчового продукту.

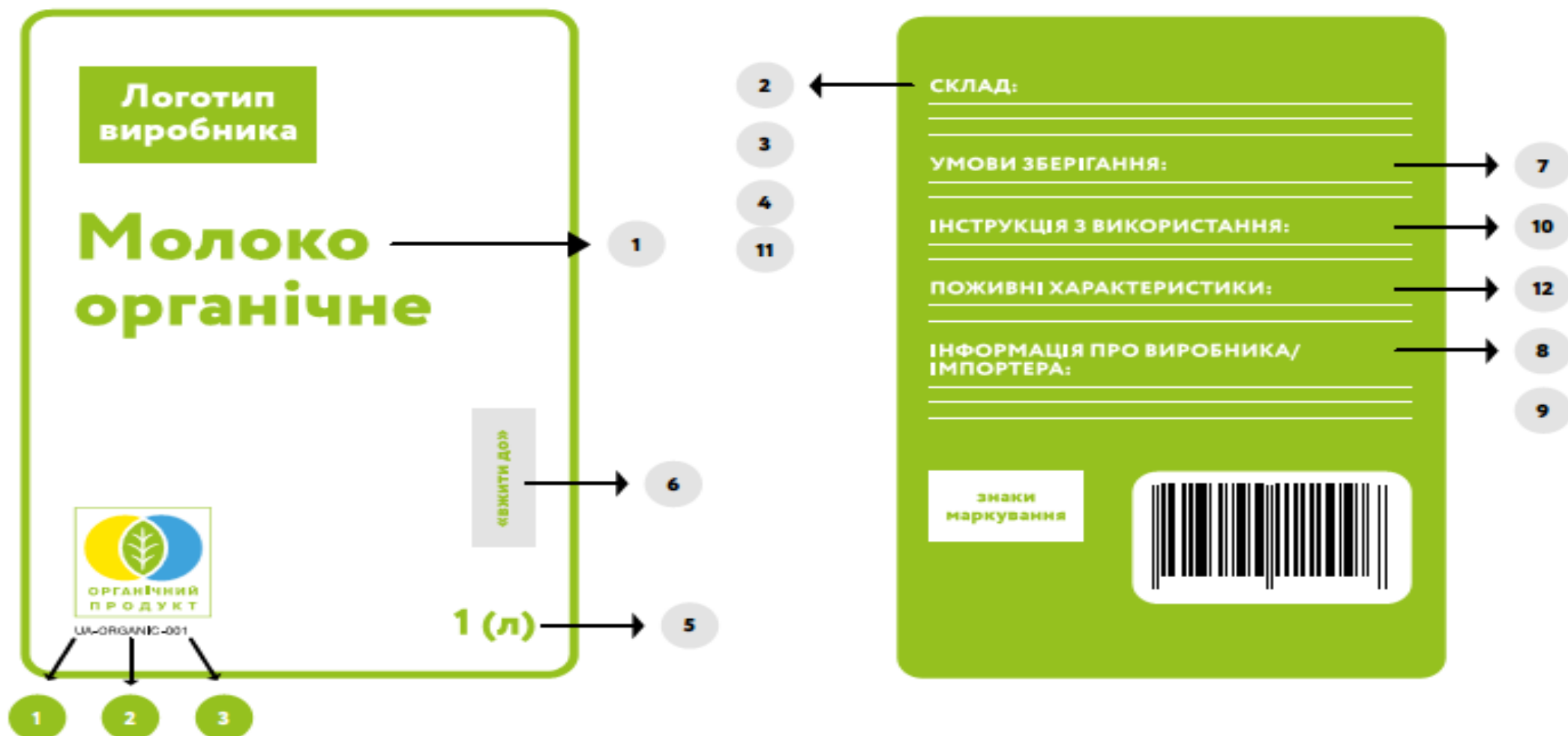
Під час маркування дозволяється додатково використовувати інші логотипи, якщо вони не заборонені законом.

Обов'язковим елементом маркування органічної продукції є кодовий номер, що розміщується під державним логотипом для органічної продукції:

1. Акронім, що ідентифікує державу походження;
2. Напис «organic»;
3. Реєстраційний код органу сертифікації, що здійснив сертифікацію органічного виробництва.

Важливою вимогою до виробництва органічних харчових продуктів є ідентифікація кожної партії таких продуктів.

Приклад маркування органічних продуктів



ОРГАНІЧНЕ МАРКУВАННЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ

ПОЗИЦІОНУЙ ПРАВИЛЬНО
СВОЮ ПРОДУКЦІЮ!



Тільки органічний
сертифікат надає
право називати
продукт органічним!

СЕРТИФІКАТ ГАРАНТУЄ:

- простежуваність виробництва органічного харчового продукту
- виробництво щорічно проходить перевірку на відповідність органічним стандартам

ОРГАНІЧНИЙ
ПРОДУКТ:



НЕ МЕНШЕ 95%
органічних сільськогосподарських
інгредієнтів у складі продукту

сільсько-
господарська
продукція,
сировина

відповідність
виробництва
органічному
законодавству

органічна
сертифікація

ВАЖЛИВО!
не маєш сертифікату
– не називай свою
продукцію органічною!



НЕОРГАНІЧНІ ПРОДУКТИ

Розробка: Тетяна Ситник, Роман Макухін Дизайн: Поліна Макарова



ОРГАНІЧНА СЕРТИФІКАЦІЯ Регіональні та державні сертифікаційні системи



Постанова Ради (ЄС)
№ 853/2007 щодо органічного
виробництва та маркування

IFOAM
ACCREDITED



www.usda.gov



www.bio-legal.de



www.maff.go.jp

Знаки незалежних сертифікаційних систем, акредитованих в Міжнародній
Федерації органічного сільськогосподарського виробництва (IFOAM) –
органи сертифікації яких представлені на території України: www.ifoas.org



www.icea.info



www.agencebio.org



www.organicstandard.com.ua

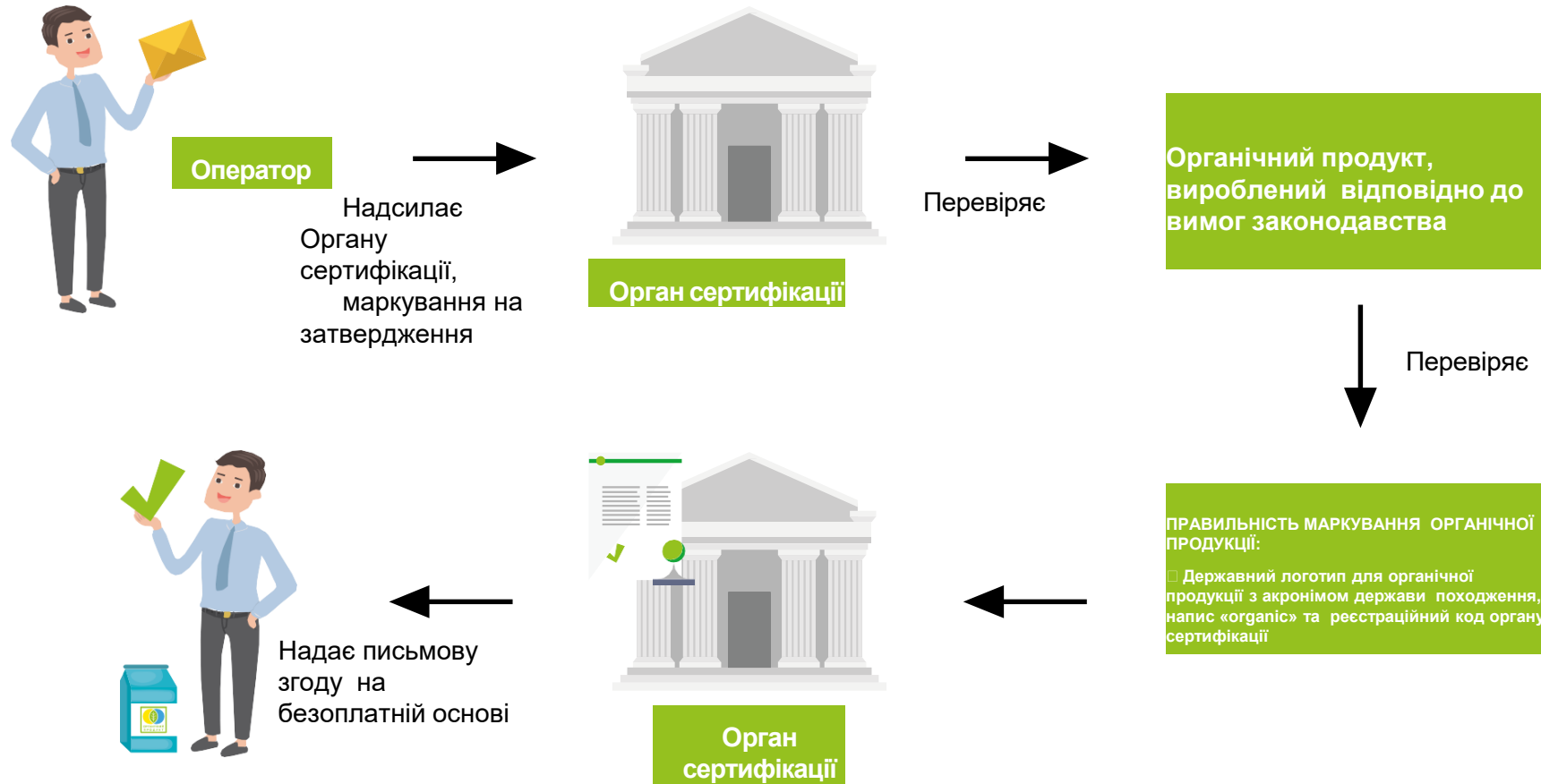


www.soilassociation.org



www.ecocert.com

АЛГОРИТМ МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ОПЕРАТОРІВ



ЗАБОРОНА МАРКУВАННЯ



Інформація про харчові продукти не повинна приписувати будь-яким харчовим продуктам, крім природних мінеральних вод та харчових продуктів для спеціальних медичних цілей, властивостей, що сприяють запобіганню чи лікуванню захворювань, або посилатися на такі властивості.



Забороняється маркування державним логотипом для органічної продукції, сільськогосподарської продукції, що була отримана не в результаті органічного виробництва або є продукцією перехідного періоду, а також використання під час маркування такої продукції будь-яких позначень та написів «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», «органік» та/або будь-яких однокоренових та/або похідних слів від цих слів з префіксами «біо-», «еко» тощо будь-якими мовами.

Вимоги до маркування органічної продукції українського виробництва



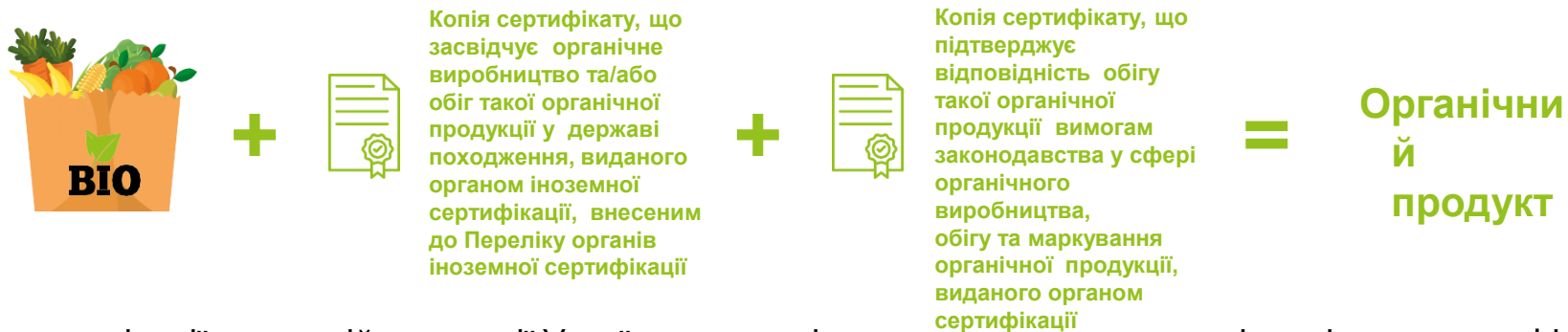
Продукт дозволяється маркувати як органічний, якщо він відповідає одночасно таким вимогам:

1) продукт вироблений відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції; 2) містить не менше ніж 95 % органічних інгредієнтів сільськогосподарського походження; 3) містить не більше 5% неорганічних інгредієнтів, внесених до Переліку речовин, що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва; 4) органічне виробництво такого продукту підтверджується сертифікатом.



Під час маркування неорганічної продукції, органічні інгредієнти можуть зазначатись, якщо: 1) відсоток інгредієнта перевищує 2%; 2) такий інгредієнт має відображатися літерами такого самого кольору і розміру як і решта складників.

ВИМОГИ ДО МАРКУВАННЯ ІМПОРТОВАНОЇ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

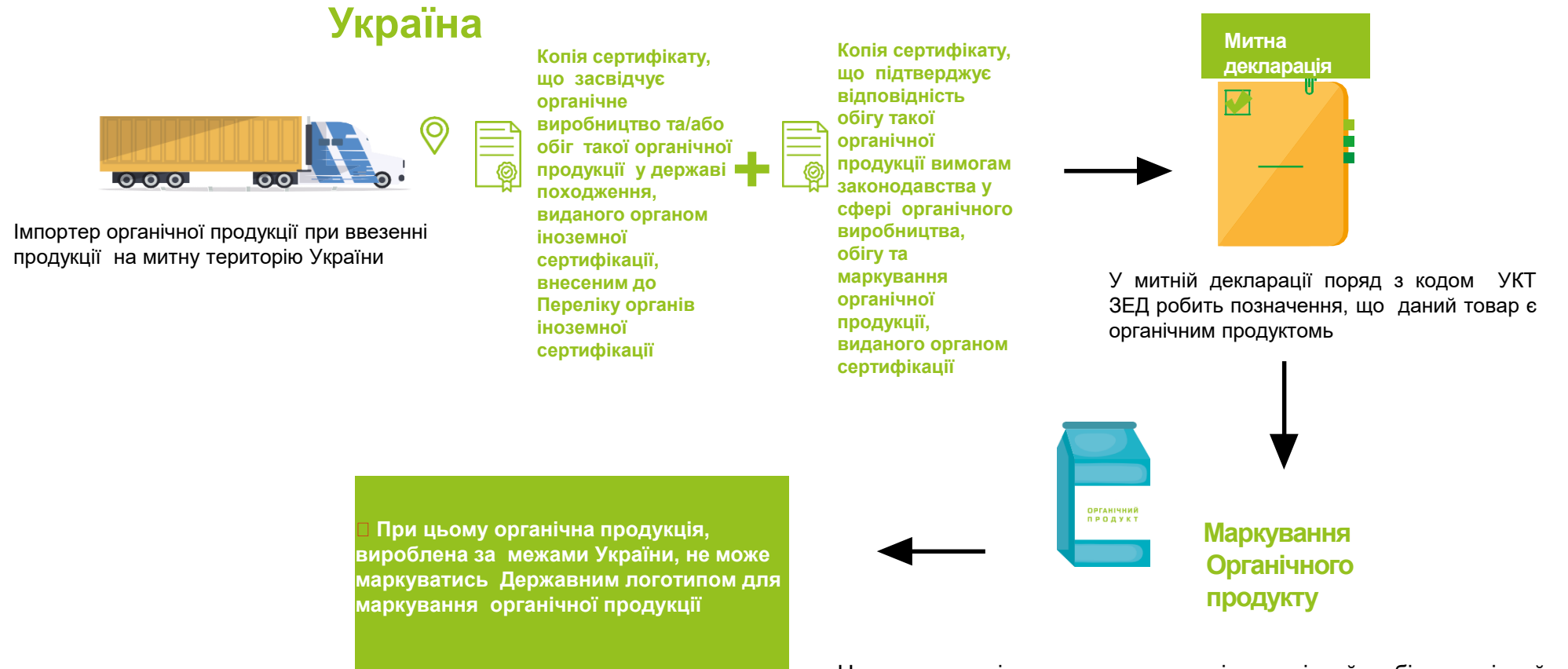


Ввезена для реалізації на митній території України продукція, яка супроводжується відповідним сертифікатом, що засвідчує органічне виробництво та/або обіг такої продукції у державі походження, визнається в Україні як органічна продукція, а написи на оригінальному маркуванні «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», «органік» та будь-які однокореневі та/або похідні слова від цих слів з префіксами «біо-», «еко-» тощо українською мовою позначаються написом «органічний продукт».



Реалізація імпортованої продукції на митній території України, як органічної, дозволена за умови внесення органу іноземної сертифікації до Переліку органів іноземної сертифікації.

АЛГОРИТМ МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ІМПОРТЕРОМ



Написи на оригінальному маркуванні «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», «органік» та будь-які однокореневі та/або похідні слова від цих слів з префіксами «біо-», «еко-» тощо українською мовою позначаються написом «органічний продукт» та не потребують додаткового погодження.

ДЕРЖАВНИЙ ЛОГОТИП ДЛЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Наказ Мінагрополітики від 22.02.2019 № 67 «Про затвердження державного логотипа для органічної продукції», зареєстрований в Мін'юсті 14.03.2019 за № 261/33232



Інші логотипи:



Як розпізнати органічний продукт у магазині?

Маркування

- Органічний продукт має особливе маркування.
- Назва продукту вказує на органічний метод виробництва
- Відповідно до органічних стандартів ЄС, на етикетці органічного продукту повинно бути зазначено:



Логотип ЄС
(«Євролисток»)

Кодовий номер органу контролю
(сертифікаційного органу)

Код країни

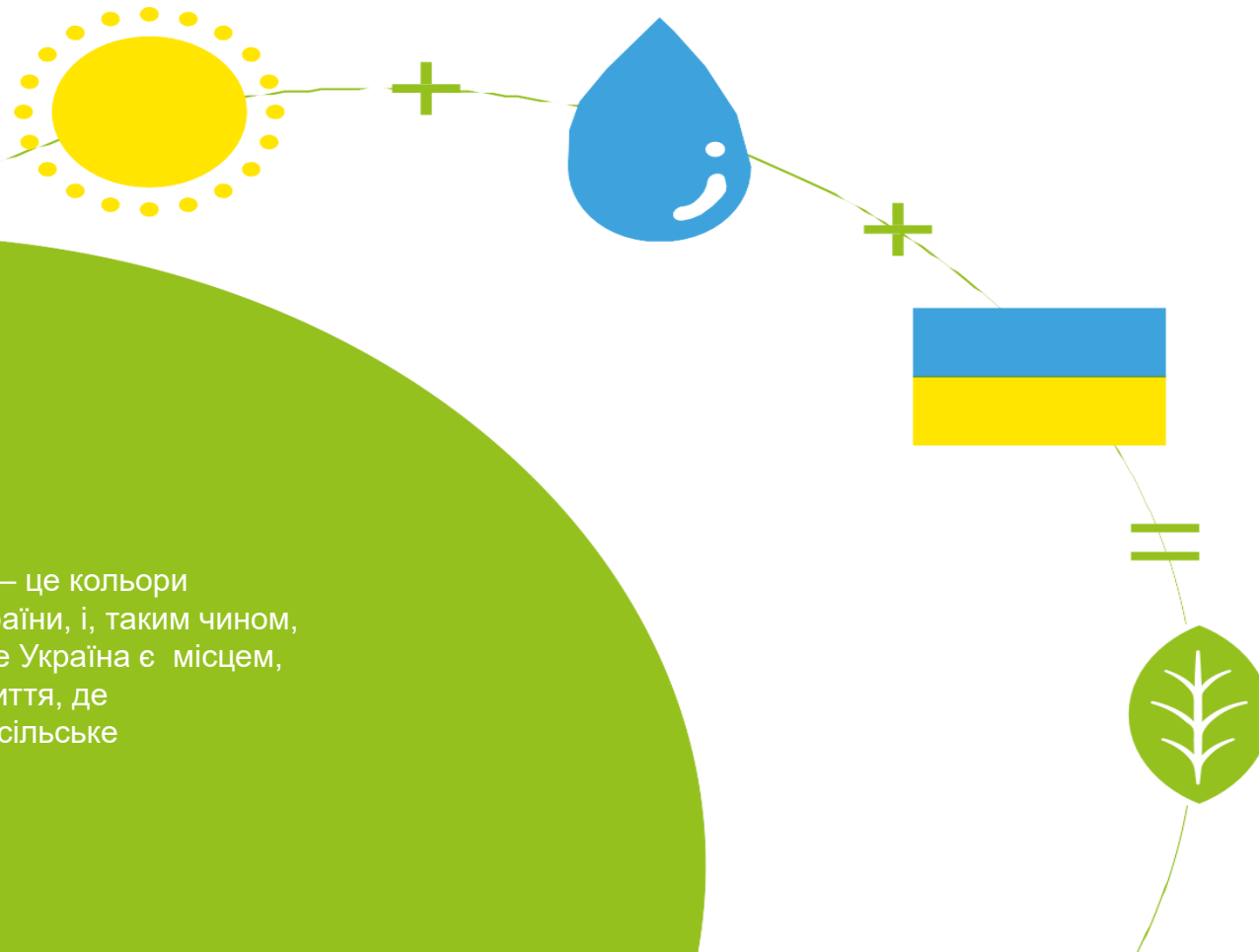
UA - BIO - 108

АГРОВИРОБНИЦТВО УКРАЇНИ

Країна виробник сировини

Логотип представляє собою два кола: жовте та блакитне, які перетинаються і знаходять один на інший утворюючи фігуру у вигляді листка рослини зеленого кольору (так само, як і при змішуванні жовтого і блакитного кольорів утворюється зелений колір).

Ідея полягає в тому, що органічна продукція народжена природою, де завдяки поєднанню сонячного тепла і світла та води утворюється нове життя (процес фотосинтезу).



Крім того, жовтий і синій – це кольори державного прапора України, і, таким чином, логотип показує, що саме Україна є місцем, де народжується нове життя, де розвивається органічне сільське господарство.

РОЗМІЩЕННЯ НА КОЛЬОРОВОМУ ФОНІ



Розміри логотипу

Державний логотип може використовуватися в будь-якому масштабі, враховуючи пропорції та такі рекомендовані розміри:

50 x 50 мм



14 x 14 мм



25 x 25 мм



Якщо площа найбільшої з поверхонь етикетки та/або упаковки органічної продукції становить менше ніж 25 см, розміри державного логотипа можуть становити 8 мм завширшки та 8 мм заввишки.

8 x 8 мм



ЗАБОРОНИ

Логотип є незмінним символом.

У вільному місці в логотипі з написом не дозволяється наносити текст, символи, будь-які логотипи чи інші елементи. Забороняється змінювати кольори та пропорції логотипу.



Не дозволяється наносити текст та зображення на логотип



Не можна наносити логотип без рамки та білого фону



Не дозволяється змінювати кольори



Не дозволяється змінювати фон на чорно-білий



Не дозволяється змінювати фон логотипу



Не дозволяється змінювати форму логотипу



**ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА ВИМОГИ ДО
ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА, ОБІГУ ТА МАРКУВАННЯ
ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ»**

розробка і прийняття 12 підзаконних актів:

- **наказ Мінагрополітики від 10.03.2019 №143 “Про затвердження Порядку підтвердження спеціальних знань інспектора з органічного виробництва та /або обігу органічної продукції у сфері органічного виробництва”**

З ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ,

якими передбачається затвердити:

- порядок (детальні правила) органічного виробництва та обігу органічної продукції;
- порядок сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції;
- порядок ведення Реєстру операторів, Реєстру органів сертифікації та Реєстру органічного насіння і садивного матеріалу

9 НАКАЗІВ МІНАГРОПОЛІТИКИ

якими передбачається затвердити:

- державний логотип для органічної продукції;
- перелік речовин (інгредієнтів, компонентів), які дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва та які дозволені до використання в гранично допустимих кількостях;
- вимоги до матеріально-технічної бази та інших об'єктів інфраструктури, необхідних для виконання функцій із сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції;
- форма заявки на включення до Реєстру органів сертифікації;
- порядок звітування органів сертифікації центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної аграрної політики, та центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної аграрної політики, про видані ним сертифікати;
- порядок розгляду апеляцій на рішення органів сертифікації;
- порядок ведення Переліку органів іноземної сертифікації;
- порядок підтвердження спеціальних знань інспектора з органічного виробництва та/або обігу органічної продукції у сфері органічного виробництва;
- порядок, періодичність декларування та подання зведених матеріалів щодо обсягів органічної продукції, яка вводиться в обіг органами сертифікації центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної аграрної політики, та центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної аграрної політики.

ПРОЕКТ ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ “ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОРЯДКУ ВЕДЕННЯ РЕЄСТРІВ”:

- **Реєстр операторів** (формується на підставі інформації органів сертифікації)
- **Реєстр органів сертифікації** (формується на підставі заявки підприємств, установ та організацій, які пройшли акредитацію в НААУ)
- **Реєстр органічного насіння і садивного матеріалу** (формується на підставі інформації від операторів, які здійснюють виробництво та/або реалізацію органічного насіння та/або садивного матеріалу)

ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНУ

Суб'єкти господарювання протягом 18 місяців з дня введення в дію цього Закону мають право використовувати напис «органічний продукт» у власних

назвах продуктів та торговельних марках, а також позначення та написи «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», «органік» та/або будь-які однокореневі та/або похідні слова від цих слів з префіксами «біо-», «еко-» виключно за умови наявності чинного сертифіката, виданого суб'єктом, внесеним до Реєстру органів сертифікації.

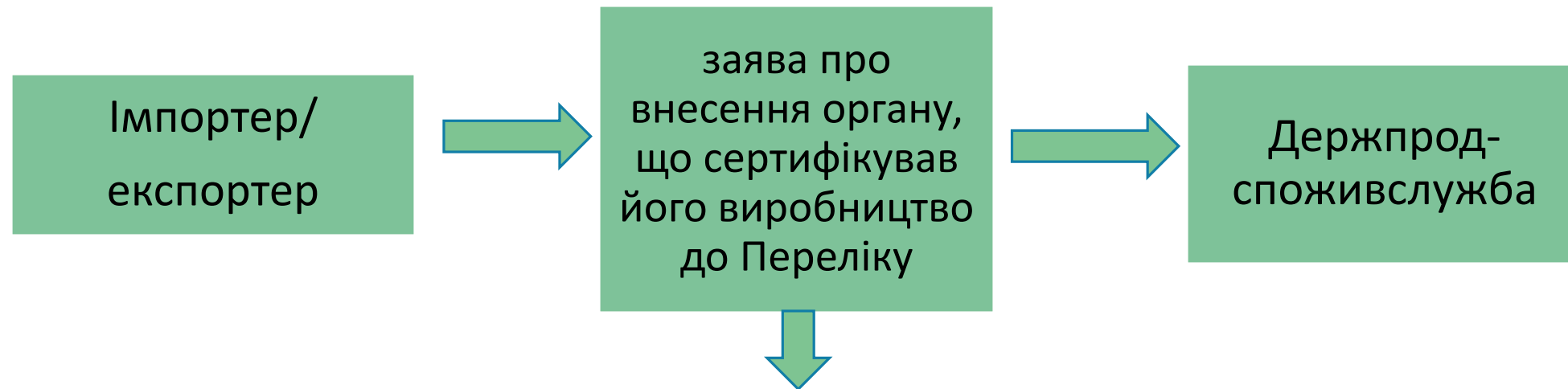


з 02 лютого 2021 року

Після закінчення цього терміну всі суб'єкти господарювання, які є операторами, повинні бути внесені до Реєстру операторів, а маркування відповідати нормам закону описаним вище в цих настановах.



ПРОЕКТ НАКАЗУ МІНІСТЕРСТВА АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ “ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОРЯДКУ ВЕДЕННЯ
ПЕРЕЛІКУ ОРГАНІВ ІНОЗЕМНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ”



у заяві зазначається :

- назва *держави* місцезнаходження органу іноземної сертифікації;
- *підтвердження акредитації* органу іноземної сертифікації національним органом акредитації іноземної держави, яка є учасницею міжнародних або регіональних угод про визнання акредитації;
- назва *органу, що здійснює контроль* за органом іноземної сертифікації.

РОЗРАХУНОК СУМАРНИХ ВИТРАТ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА, ЩО ВИНИКАЮТЬ НА ВИКОНАННЯ ВИМОГ РЕГУЛЮВАННЯ

№ п/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0,00 грн	0,00 грн
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	15 606,26 грн	78 031,30грн
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	15 606,26 грн	78 031,30 грн
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	9 126,25 грн	45 631,25 грн
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	24 732,51 грн	123 662,55 грн

149 суб'єктів підприємницької діяльності-експортерів/імпортерів органічної продукції за даними «Органік стандарт»

$$= 24\,732,51 / 149 = 165,99 \text{ рік}$$

$$165,99 \times 5 = 829,96 \text{ за 5 років}$$

Відповідальність операторів ринку



Порушення встановлених законодавством вимог до надання інформації для споживачів щодо харчових продуктів, надання неточної, недостовірної та незрозумілої для споживачів інформації про харчовий продукт.



Зміна оператором ринку харчових продуктів інформації, що супроводжує харчовий продукт (відповідно до ст. 5 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів»).

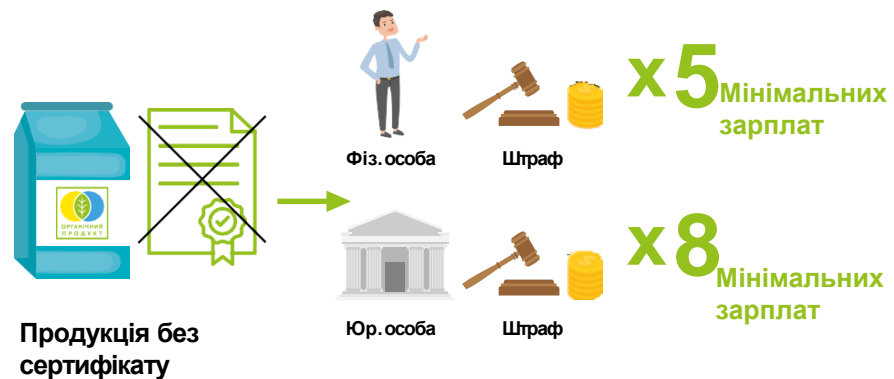
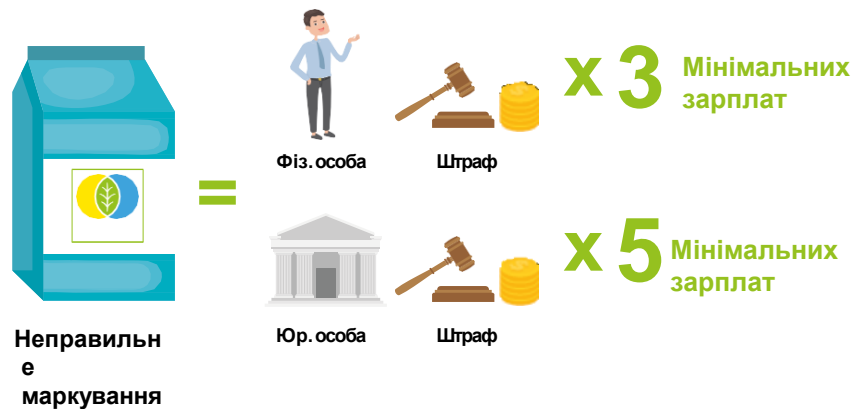


Ненадання оператором ринку інформації споживачеві щодо речовин та харчових продуктів, які спричиняють алергічні реакції або непереносимість.



Маркування продукції державним логотипом для органічної продукції або використання у маркуванні позначень та написів «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», «органік» та/або будь-яких однокоренових та/або похідних слів від цих слів з префіксами «біо-», «еко-» тощо будь-якими мовами, за відсутності сертифіката, що засвідчує відповідність процесу виробництва продукції та її обігу вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬ ПРОДУКЦІЮ



Реалізація харчових продуктів або кормів, маркування яких не відповідає законодавству, якщо це не створює загрози для життя та/або здоров'я людини або тварини.

Введення в обіг або реалізація продукції без сертифіката, що засвідчує відповідність процесу виробництва продукції та/або її обігу вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції або вимогам законодавства держави походження такої продукції, тягнуть за собою накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі восьми мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб-підприємців у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат.

Примітка: розмір мінімальної заробітної плати встановлюється щорічно Законом України про Державний бюджет на відповідний рік.

Здійснення державного контролю (нагляду) за дотриманням суб'єктами ринку органічної продукції законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції відноситься до повноважень Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.



Цілі державного регулювання



- запровадження Реєстру операторів, Реєстру органів сертифікації та Реєстру органічного насіння і садивного матеріалу, Переліку органів іноземної сертифікації;
- сприяння розвитку та прозорості органічного ринку;
- посилення довіри споживачів та іноземних партнерів до українського органічного продукту як такого, що вироблений відповідно до законодавства, адаптованого до вимог права ЄС у сфері органічного виробництва;
- усунення торгових бар'єрів та визнання української органічної продукції на світовому ринку;
- запровадження сприяння розвитку та прозорості органічного ринку;
- посилення довіри споживачів до імпортованої органічної продукції;
- встановлення можливостей для держави налагодити ефективну систему захисту споживачів органічної продукції;
- покращення іміджу України як надійного виробника органічної продукції на міжнародному рівні.

НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА.




Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив

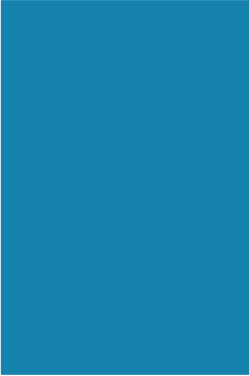
Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ (НАГЛЯД) У СФЕРІ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА, ОБІГУ Й МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

здійснюватиметься шляхом проведення планових та позапланових заходів:



моніторингу органічної продукції на ринку з метою запобігання потраплянню на ринок неорганічної продукції, маркованої як органічна;



перевірки діяльності органів сертифікації;



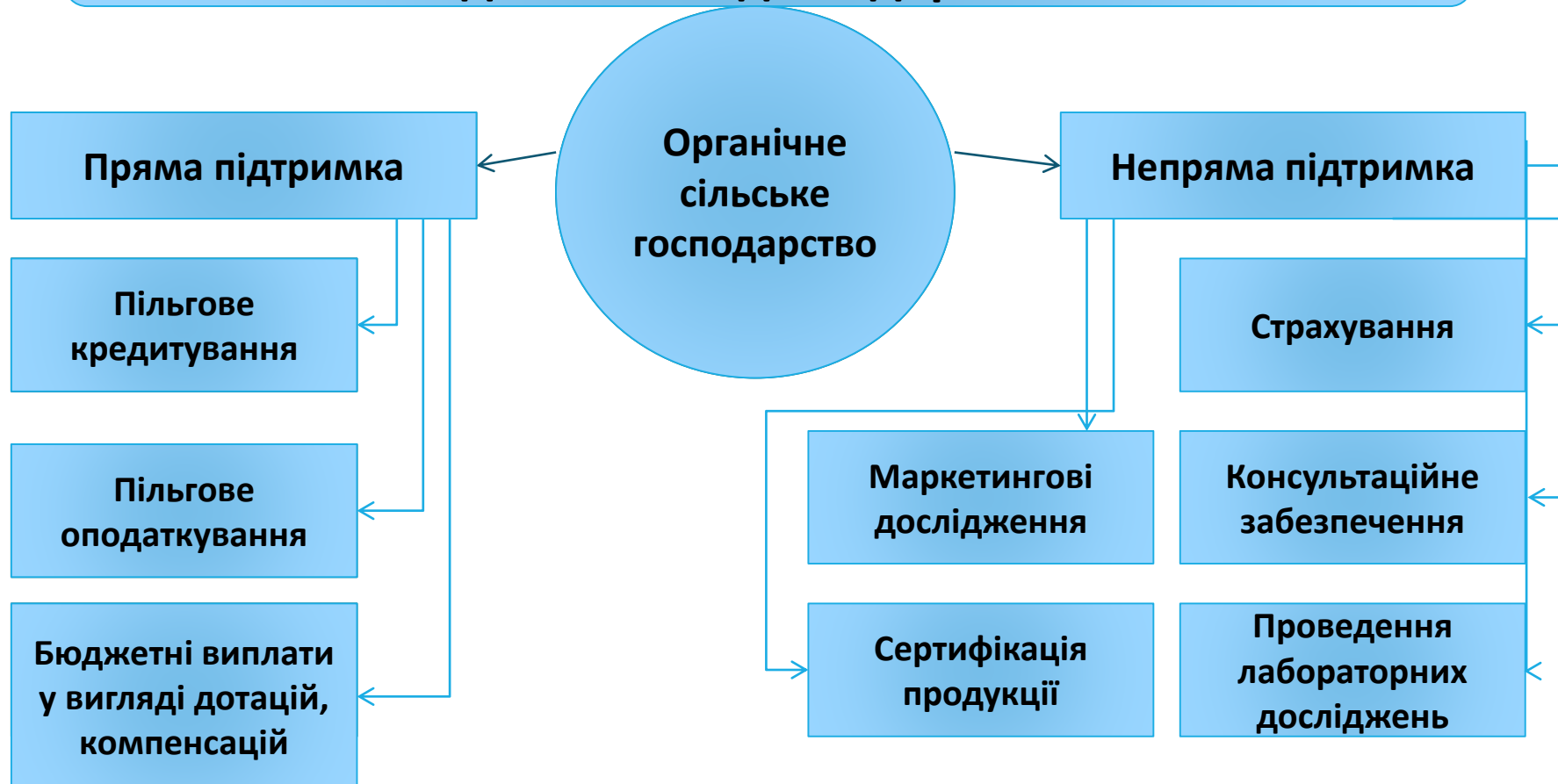
вибіркової перевірки діяльності операторів.

Є Й ІНШІ КРОКИ:

- відміна податку на доходи фізичних осіб при сплаті орендної плати за користування землею для ведення товарного сільськогосподарського органічного виробництва та зниження податкового навантаження на час перехідного періоду в органічному виробництві. Це буде суттєвою конкурентною перевагою, котра зможе забезпечити більший рівень орендної плати власникам органічної землі;
- надання спеціального статусу сертифікованій органічній землі та створення умов довгострокової та стабільної оренди земель під органічним виробництвом;
- впровадження Державної програми по харчуванню органічними продуктами в закладах освіти;
- створення механізму закладам освіти закупівлі місцевих продуктів від органічних фермерів. Розробка спрощеного порядку закупівлі продукції харчування для дітей та підлітків у місцевих органічних агровиробників, особливо у фермерів;
- розробка системи просування споживання органічної продукції за іміджевої, інформаційної та фінансової підтримки, наприклад, соціальна реклама про важливість вживання органічної продукції для споживача й органічного виробництва для сталого сільського господарства та створення соціальних ініціатив для промоції органічних продуктів харчування;
- підтримка кластерних ініціатив і розвиток органічної кооперації.

В більшості країн державне регулювання ринку органічної продукції передбачає об'єднання, як правило, двох складових: сфери нормативно-правового забезпечення і фінансової підтримки функціонування органічного ринку або сфери контролю якості та її державного фінансування

Підтримка розвитку органічного с/г повинна стати одним із завдань держави!



**План завдань та заходів
з реалізації Стратегії розвитку експорту продукції
сільського господарства, харчової та переробної
промисловості України до 2026 року**

<p>3) Розробити механізми державної фінансової підтримки суб'єктам господарювання при виробництві ними органічної продукції та харчових продуктів невластивих для українського ринку, але трендових та дефіцитних на ринках інших країн</p>	<p>Мінагрополітики</p>	<p>IV квартал 2020 року</p>	<p>Розроблено та подано на розгляд Кабінету Міністрів України проект постанови Кабінету Міністрів України щодо механізмів державної фінансової підтримки суб'єктам господарювання при виробництві ними органічної продукції та харчових продуктів невластивих для українського ринку</p>
---	------------------------	-----------------------------	--

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

1. Швейцарсько-українським проектом «Розвиток органічного ринку в Україні», що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації через Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO) (проект завершився 31.12.2018).
2. Проектом «Німецько-українська співпраця в галузі органічного землеробства».
3. Офісом ефективного регулювання (Better Regulation Delivery Office – BRDO).
4. Проектом ЄС «Підтримка впровадження сільськогосподарської та продовольчої політики в Україні».
5. Швейцарсько-українською програмою "Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України".

Бюджет на 2020 рік

Бюджетна програма «Фінансова підтримка розвитку органічного виробництва продукції рослинництва, тваринництва, харчової продукції і кормів»

на суму **600** млн грн на **300** тис. га земель із розрахунку господарствам, котрі мають під органічним сільськогосподарським виробництвом відповідно:

- до **500** га — **3** тис. грн/га (**100** тис. га x **3** тис. грн/га = **300** млн грн);
- до **1000** га — **2** тис. грн/га (**100** тис. га x **2** тис. грн/га = **200** млн грн);
- понад **1000** га — **1** тис. грн/га (**100** тис. га x **1** тис. грн/га = **100** млн грн).

ЧОГО ПОТРЕБУЄ ОРГАНІЧНИЙ РИНОК В УКРАЇНІ ДЛЯ РОЗВИТКУ?

ПРАЦЮЮЧА ІНФРАСТРУКТУРА:

- Нові фахівці з агроосвітою про органічне виробництво, землеробство, рослинництво та тваринництво (агрономи, ветеринари, селекціонери, технологи, маркетингологи, економісти, бухгалтера)
- Пропозиція нашого ринку насінництва та розсадництва (районованих сильних сортів культур, з високими смаковими якостями)
- Переобладнання сільськогосподарської техніки (для поверхневого обробітку ґрунту) та підключення обладнання для переробки сировини для дрібних та середніх сільськогосподарських виробників;
- Нові канали збуту на внутрішньому ринку : локальні ринки, коротка логістика, спеціальні технічні умови для фірмових торгових точок по продажу органічної продукції.

Поширювати **ІНФОРМАЦІЮ ДЛЯ СПОЖИВАЧА** про відмінності органічного виробництва та різницю між органічним та неорганічним продуктом

ОБ'ЄДНУЮЧІ СТРУКТУРИ (кооперативи, кластери) – дрібні фермери поодиночі не мають маркетингових та рекламних бюджетів, не отримують достатнього асортименту, мають складнощі зі збутом



ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!